

ДЕМОКРАТИ ПРОТИ НОВОЇ ОБОРОННОЇ ПОЛІТИКИ

Вашингтон. — Сенатор Стюарт Саймонгтон, "бувний секретар летиства" в уряді Трумана, під час дебату в Сенаті твердив, що "доє обличчя" оборонної політики уряду не дає потрібної безпеки країні в порівнянні з осягами Совєтів. Саймонгтон твердив, що уряд пробує пояснити цю нову оборонну програму тільки гаслами, але не дає ясного висвітлення, як вона мала б виглядати. Його підтримав незалежний сенатор Вейн Морс, твердивши, що нерозуміння оцінки політики уряду в ділянці оборони зможе одного дня коштувати Америку мільйони втрат у людях. Саймонгтон зробив такі закиди урядовій програмі оборони. 1. Нова оборонна політика припинила на два роки розбудову американського летиства. 2. Уряд не інформує Конгрес про основні засади цієї нової політики. 3. Згідно з відомостями Найвищої Команди ЗДА — Совєти мають половину своїх летиських машин з турбомоторами, а ЗДА дійдуть до цього стану аж у 1957 році. 4. Летиські фабрики в ЗДА працюють на одну шхту, а повинні працювати в трьох. 5. "Дивні гасла" заперечують громадянство ЗДА, що все в порядку, що за 11,000,000,000 доларів вбудують таку летиську силу, яка повинна коштувати 18,000,000,000 доларів. 7. Член Об'єднаного Головного Штабу не хотів відповісти на запит сенатора Сенатській Комісії Збройних Сил і назвав запит сенатора "недоумкуватим". 8. Демократичні сенатори мають більше інформації про оборону з часописів, магазинів і радів, як від військовості. 9. Публіку невірну інформацію про загрозу від Совєтів. Сенатор Саймонгтон заперечував уряд, чи він хоче пояснювати амеріканський наряд про дієвий стан летиської сили Совєтів. Мільйони американців, тепер без праці, і вони могли б працювати для оборони країни, — казав сенатор Саймонгтон.

Голова Жіночого Республіканського Клубу остерігає партію

Нью Йорк, Н. Й. — Голова Крайового Жіночого Республіканського Клубу п-і Едвард Івен Андерсон, промовляючи на обіді в голівній квартирі цієї організації, заявила, що "маленьке ім'я" Айденавера не буде стигати голос під час виборів у листопад цього року, як це було 1952 року. "Не об'єднуємо себе, що великий і популярний провідник прийде до перемоги нашу партію 1952 року, і то ми вже тепер сидимо в безпечних шайках". Е. Андерсон вважає, що цим "маленьким словом" цього року має бути слово "республіканець", щоб якнайбільше жінок голосували на Республіканську Партію. В ЗДА є 51 мільйон жінок, які мають право голосування, і тільки 40,000,000 жіночок управління до голосування. "Ми в більшості, казала Е. Андерсон, а тому можемо повести вибори так, як забажаємо". Республіканці повинні вважати, що сенатор Айденавер, і його партія, щоб він міг здійснювати свою програму, яку він готовий на довшу мету.

ЗДА проти золотого стандарту

Вашингтон. — Заступник секретаря скарбу В. Рандольф Бурджесс заявив на Сенатській Банковій Підкомісії, що уряд президента Айденавера с проти повороту до золотого стандарту в теперішній неспівній світовій ситуації. Це "було б неумудро" — сказав він — добровільно віддавати наше золото тим, які його збирають, думаючи про те, щоб загорнути його, коли ми їм це дозволимо". Бурджесс знає, що адміністрація —

Хочуть законом заборонити пікетування Білого Дому

Вашингтон. — Демократичний конгресмен Девіт Л. Роджерс вніс законопроект, який забороняє пікетування Білого Дому, а віддалі від 1,000 стів від парку, що його оточує. Цей внесок спричинив пікетування Білого Дому 1,000 ньюйоркських портів вантажників, які прибули до Вашингтону, щоб демонструвати проти втручання губернатора Томаса Дюї в робітничі справи та проти уневажнення Крайовою Ра-

В АМЕРИЦІ

- Пасажирський літак DC-7 Американських Ліній перелетів з Лос Анджелесу до Нью Йорку за 6 годин і 10 хвилин. Попередній рекорд, встановлений на Східних Летиських Лініях, вносів 6 годин і 17 хвилин.
- 3 Гавана на Кубі повідомляють, що місцеві поліція арештувала студента Лоренца Пардо Валдеса, який прибув із Мамі на Флориді. — в його валізі знайдено шість револьверів німецької системи. Крім нього арештовано також дев'ять студентів Кубинського університету.
- В нирі будиного демократичного кандидата на президента ЗДА Адама Стивенсона, рентгеноскопічний дослідження виявили камінь, який не представляє значної небезпеки для здоров'я. Ішкар заявив, що бувний кандидат на президента зможе промовити 2 квітня, як це було давніше вирішено.
- Шкільна Рада в Філадельфії звільнила 9 учителів, яких в листопаді заборонено виконувати вчительські обов'язки через те, що не хотіли відповісти на питання, чи є вони комуністами. Учителі Девіда Перлофа звільнено після того, як його визначено нездійсненним виконувати вчительські обов'язки.
- Сенатор Вейн Морс заявив, що він вісім місяців старатиметься, щоб будувати коло Нерівня електрики була під надзором публічної, а не приватної агенції.
- Сенатор Ральф Е. Фладерер заявив, що Летиські Сили ЗДА, що в 1951 році продали 49,000 галлонів газоліну і не вимагали оплати, як поки Панамеріканські Летиські Лінії самі запропонували оплатити купівлю газоліну. Летиство нічого не знало про цю свою торговельну трансакцію.

СЕНЕТАР ОБОРОНИ ОСТЕРІГАЄ АГРЕСОРА

Вашингтон. — Секретар оборони Чарлз Е. Вилсон заявив на пресовій конференції, що сила експлозії недавно випробовуваної водневої бомби — неймовірна. Він казав, що сила цих експлозій показує майбутньому напасничкові на ЗДА, на яку відплатити акцію може здобути ця країна. Вилсон не радо розмовляв про атомову і водневу зброю з журналістами, бо недавно він заявив, що в ЗДА заважають говорити про нову зброю. Він зробив це після того, як голова Комісії Атомової Енергії Луїс Л. Страсс конферувал із президентом Айденавером та відбув коротку конференцію з журналістами. Вилсон сказав, що теперішня воднева бомба є в такому відношенні до атомової бомби, як ато-

Айденавер домагається знизити ввозових тариф

Вашингтон. — Президент Айденавер звернувся до Конгресу з рекомендацією знизити ввозові тарифи і в такий спосіб уможливити чужим країнам торгівлю із ЗДА. Поінформовані кола твердять, що звернення Айденавера йде по пінні пропозиції, яку випрацювала призначена президентом двопартійна Комісія Захоронної Господарської Політики для місії току. Ця комісія пропонує уповажувати президента зменшити ввозові та-

Збільшилася надія на надання прав стейту Гавайям і Алясці

Вашингтон. — Число сенаторів, які протиставляють заперечення про надання прав стейту ЗДА Гавайям і Алясці, значно зменшилося, і сподіваються, що це цього тижня цей законопроект здобуде більшість. Прихильники законопроекту обраховують, що за ним голосуватиме 55 сенаторів, і навіть противники заявляють, що він дістане більшість. Сенатор Джордж Сметерс заявив, що він поставив внесок про переведення референдуму серед мешканців Аляски і Гавай, щоб в-

Відкинено 33 законопроекти про дозвіл на побут в ЗДА небажаним чужинцям

Вашингтон. — Конгресова Іміграційна Підкомісія, "описана" своє бюро від кількох десятків законопроектів, і тільки були конгресмени з прохобою, щоб небажаним чужинцям дозволити жити в ЗДА. І так конгресмен Вільям Г. Ейрес вніс аж 13 таких законопроектів, з чого комісія 12 відкинула, а тільки один схвалила. Між тими "небажаними" чужинцями — комуністи, злочинці, колишні нацисти та особи, якім доведено неморальний характер. Деякі з тих осіб прибули до ЗДА, "зайцем", або нелегально переїхали кордон з Мексикою або Канадою, і їх, згідно з законом, мали депортувати до країни їхнього походження, але внески конгресменів не

22 особи вбито і чотири поранено під час зудару поїзда з автобусом. Всі жертви цієї катастрофи — пасажирів автобуса. Це було в Аргентині.

Команда Армії повідомляє, що 49 воїнів, про яких повідомлено, що вони пропали без вісти в Кореї, визнано неживими.

ОДВУ і ООЧСУ спільно відзначать 25-РІЧЧЯ ОУН

Нью Йорк. — Дві американсько-українські громадські організації націоналістичного напрямку, Організація Державного Відродження України (ОДВУ) і Організація Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ), рішили спільно відзначити "25-річчя існування і героїчної боротьби організованого українського націоналізму — ОУН", як це повідомлено окремим спільним комунікатом з 27-го березня, підписаним пп. Ярославом Гайвасом за Центральну Управу ОДВУ й Іваном Вовчуком за Головну Управу ООЧСУ. В повідомленні дослівно сказано: "В міську листопада 1953 року ЦП ОДВУ опублікувала звернення до українського

Франція знову на роздоріжжі

Париж. — Заява американського високого комісара Німанта про те, що Західна Німеччина дістане суверенність незалежно від того, чи буде ратифікований пакт західно-європейської Оборони Спільноти, — за с кочила французькі політичні кола, які не були раніше поінформовані про такий виступ. Водночас, як повідомляють закордонні кореспонденти, невдоволення в урядових колах викликає промова головнокомандувача наземних військ НАТО в Центральній Європі, французького маршала Жуена, який критикував пакт Оборони Спільноти, хоч заявивши прихильно щодо участі відбудов-

Протикумуністична коаліція в Італії виграє

Рим. — Щораз більша сподомість коумуністичної небезпеки підказує Італійським партіям, не зв'язуючи на світоглядні різниці та розбіжності в поглядах на різні актуальні справи, об'єднуючись на час важливих виборів, — отримують чужинців обсерватори. Таке блокування дошло в останніх днях до двох знаменитих перемог над комуністами в муніципальних (громадських-самоуправних) виборах. І так, у місцевості Кастеллімаре біля Неаполя, одному з найбільших італійських промислових цент-

Англія вимагає дебати в ОН над жидівсько-арабськими відносинами

Лондон. — Англійський міністер закордонних справ Едвард Гітс заявив, що Англія вимагає дебати в Організації Об'єднаних Націй про відносини між Ізраїлем і арабським світом. Водночас він спротивився, щоб Рада Безпекі займалася тільки справою нападу групи арабів на автобус, під час якого пострадило 11 пасажирів-жидів. Заклик Ідена вживається з двома останніми актуальними справами: поперше, делегат СССР оголосив "вето" проти резолюції Ради Безпекі, що закликала Єгипет не ставити труднощі кораблям, які пливуть до Ізраїлю через Суецький канал (це вже 58 з черги "вето" Совєтів в Об'єднаних Націях) і, подруге, до давніх неполадкожених кон-

Комісія ООН осудила Ізраїль за вбивство 10 арабів

Єрусалим. — Мішана Військова Комісія Об'єднаних Націй, яка перебуває постійно в Палестині для береження перемир'я між Ізраїлем і сусідніми арабськими державами, гостро осудила Ізраїль за останній напад ізраїльського військового відділу на містечко Нагалін по стороні Йорданії, при чому загинули 10 арабів. В резолюції Комісії говориться, що цей напад є "найбільш яскравим порушенням договору про перемир'я". Комісія закликала Ізраїль вжити заходів, щоб у майбутньому не було таких випадків проти Йорданії і щоб уряд Ізраїлю покарав винуватців. У резолюції докладно говориться про спосіб переведення збройного нападу на містечко, що його боронила місцева поліція, з-поміж якої загинули 5 осіб. Згинула також одна жінка-арабка. Коли ж над'їхало вантажне авто з арабськими легіонерами, то напасники, втікаючи, віддали це салюту, від якої загинули на місці три легіонери.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО

Нью Йорк, Н. Й. — 5-го квітня між 4 і 7 годинаю пополюдні відбудеться відкриття мистецької виставки олійних образів і скульптури Якова Гніздовського в приміщеннях Ward Eggleston Galleries 969 Медісон авеню і 76 вулиці в Нью Йорку. Виставка триватиме від 5 до 17 квітня, крім неділі, і буде відкрита від 10 годин ранку до 5 пополюдні. На ній буде виставлено 16 олійних картин і 8 скульптур. Яків Гніздовський має 39 років життя. Студіював мистецтво в Варшаві і в Мистецькій Академії в Загребі в Югославії. Першу виставку своїх прещ виставував у Мюнхені в Німеччині 1947 року. До ЗДА прибув у 1949 році. Спочатку жив у стейті Мінесота, де здобув другу

ЧЕРЧИЛ БОРОНИТЬ ЕКСПЕРИМЕНТИ ЗДА З ВОДНЕВОЮ БОМБОЮ

АНГЛІЙСЬКА ОПОЗИЦІЯ АТАКУЄ АМЕРИКУ ЗА РОЗБУДОВУ ПРОДУКЦІЇ ВОДНЕВОЇ ЗБРОЇ. —

Лондон. — В Англійському парламенті відбулася гостра дебата з приводу останніх експериментальних випробувань водневої бомби, що їх перевела американська Комісія Атомової Енергії на Тихоокеані. Прем'єр Черчилль відгукнувся на запит, який стверджує, що англійський уряд має обмежені відомості про ті останні американські спроби з уваги на існуюче в Америці законодавство. Проте Черчилль покликався на заходи самого президента Айденавера перед конгресом, щоб уряд ЗДА мав право точніше інформувати своїх найбільших союзників про стан американських винаходів і воєнної продукції в ділянці атомової і водневої енергії. Англійський прем'єр відкинув попередні суттєві опозиції, щоб далі експериментальні випробування водневої зброї відбувалися під якоюсь міжнародною контролею, бо, мовляв, це перешкоджає американським законам. Він відмовився теж іти по лінії бажань опозиційних лейббурістів, які хотіли б, щоб англійський уряд натискав на З'єднані Держави в напрямку обмеження продукції нової водневої зброї. Ця зброя, мовляв, є найкращою безпекою перед третьою світовою війною і в інтересі Великої Британії, щоб не втратити її союзників були жидівсько-арабські. Черчилль пригадав, що подібні експериментальні випробування перешкоджають і далі переводять Совєти і з іронією зауважив, що "не пригадає собі, щоб хтонебудь звертався з подібними застереженнями під час війни".

Японці перелякані другим вибухом водневої бомби

Токіо. — Коротке повідомлення американської Комісії Атомової Енергії про те, що в п'ятницю 26 березня переведено другий успішний експериментальний вибух водневої бомби, викликало сильне занепокоєння в Японії. Місцеві часописи обурюються, що Японії не поінформовано раніше про новий дослідний вибух. Японська рибальська компанія висловила побоювання, що новий вибух спричинить знову великі втрати для рибальського промислу. Офіційні японські чинники видали комунікат, в якому повідомлено, що перед другою експлозією вжито ще більших охоронних заходів, як перед першою, і треба сподіватися, що ніхто на відкритому океані не потерпить ніякої шкоди.

В Індонезії знищено 1,000 комуністів

Сайгон. — У несподіваному випаді з обложеної фортеці Дієнбісфу в Індонезії французи здобули і знищили сильно укріплене артилерійське гніздо комуністичних партизанів. Французька піхота зблизилася до ворожих позицій під охороною двох танкових колон і після зомбардування їх авіацією. Випад французів заскочив комуністів, однак вони не кинулися

В СВІТІ

- Анастасій Микон, член Президії Всесоюзної Комуністичної Партії, і Михайл Суслов, один із членів Секретаріату цієї партії, прибули до східноєвропейського Берліну на з'їзд німецької Соціалістичної Партії Єдності, себто комуністичної партії.
- Між технічними подорожами, які, проте, ніколи мають принциповий характер, що їх призначено американський авіаційний уряд у зв'язку з недалекою Женевською конференцією, є справа мови. Устійливо, що англійська, французька і російська мови є "офіційними". Волею хоче зарахувати китайську мову до "мов праці", а Молотов настоє, щоб і китайську мову признали "офіційною".
- Автомобіль совєтського виробу хочуть зробити конкуренцію американським і західноєвропейським у Греції. Заповідано, що на автомобільному ринку у Греції з'являється в найбільшому часі перших 80 совєтських "Побед" і 20 "Зімінів".
- Згідно з анкетною, що її перевів один англійський журналіст, половина англійців знає, що такий МекКарті. Друга половина складається з осіб, які думають, що МекКарті — американський президент, співак, бавбар або "мас якийсь діло з мамками".
- Офіційно проголошено, що Папа Піа XII переборов свою недугу, що на 2 місяці прикувала була його до ліжка. 78-літній Святий Отець блукає вже щодено Богослужб і без сторонньої допомоги виходить на короткі проходи по парку. Папа прийняв на прощальній аудієнції д-ра Павла Ніганса, лікаря-спеціаліста з Швайцарії, якого спроставлено до Риму в найкритичнішій фазі недуги Папи.
- Одна з найсвітліших високих шкіл у світі, паризька Сорбонна, святкує своє 700-ліття. Король Людовик IX видав у 1253 році едикт, який створив в легію для бідних студентів теології. Це був завізок пізнішої Сорбонни.

За кожен зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зоб'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Виступ державного секретаря Джана Фостера Доллеса в американському Пресовому Клубі Америки в готелі „Вал-ф-Асторія“ минулого понеділка поставив справу оборони Північної Америки проти Китаю в центрі міжнародної політики. Це тим більше, промова Доллеса була раніше устійнена з головними керівниками в уряді та апробована президентом Айзенгау-ром. В додатку, цей виступ відбувся перед конференцією в Женеві, на яку запрошено представників червоного Китаю та вже від самого її заповідження викликала поважні пере-говори та побоювання, що вона може перетворитися на „азійський Мюнхен“.

Промова Доллеса мала, виходило б, на меті не тільки розвіяти ці побування та заспокоїти схвилявану публічну думку, але й перестерігти червоних імперіалістів, що сьогодні, де б вони не затили нову агресію, матимуть до діла з Америкою та всією її могутністю і рішучістю. Доллес залзив коротко, що «в теперішніх обставинах встановлення в південно-східній Азії політичної системи комуністичної Росії та її комуні-китайського союзника, будь-яких засобами, було б важкою загрозою для всієї вільної спільноти». Тому, «З'єднанні Держави вважають, що така можливість не може бути прийнятною пасивно, але її необхідно зустріти спільною акцією. Це могло б означати серйозний ризик. Але цей ризик був би далеко менший від того, перед яким ми стояли б за кілька років, якщо б поважились на нерішучість сьогодні... Часом необхідно відважитись на ризик, щоб здобути мир, як і у війні необхідний ризик, щоб здобути перемогу. Виглядає на мир звичайно поліпшувється, якщо можливий агресор наперед знає, куди агресія може його завести...» — твердив державний секретар Доллес. Він не сказав виразно, куди агресія могла б агресора завести, натякаючи тільки, що комуні-китайська інтервенція в Індокитай чи в інші частини Азії «мала б важкі наслідки, які могли б не обмежитись до самого Індокитаю». Решту можна собі легко доповнити.

Цей виступ Доллеса не тільки ставить оборону Індокитаю в центрі міжнародної політики, але ним З'єднінені Держави виразно перебирають на себе головну роль в цій обороні, як свого часу перебрали її в обороні Корей. Це справа першої ваги, як зваяти, що у Франції від деякого часу поширюються настрої здобути т. зв. „мир” в Індокитаї майже „за всяку ціну”, отже й політичною та моральною капітуляцією перед комуністами, якою без сумніву було б визнання комуно-китайського режиму та згода на прийняття його до Об'єднаних Націй. Америка стоїть на становищі, що Франція обороняє в Індокитаї справу вільного світу, подібно, як її обороняла Америка в Греції чи в Кореї. Президент Айсенауер свого часу виразно перестеріг, що перемир'я в Кореї підписано не на те, щоб звільнити комуністичні сили до нової агресії в іншому місці. Доллес дав тепер зрозуміти, що Америки та очолюваного нею вільного світу не можна ні шантажувати, ані „змушувати”, та що Америка до живого заінтересована в обороні Індокитаю.

Немає причини сумніватися в заповненні Доллеса, що Америка не думас допустити до „азійського Мюнхену" на наближчій конференції в Женеві, що альянтам вже нікуди поступитися перед комуністами і що будь-який компроміс з комуністами в „теперішніх обставинах" неможливий. Немає теж двох думок, що понеділковий виступ державного секретаря був дуже на часі. Все ж таки цей виступ ще не цілком задоволив американську публічну думку, яка у словах „теперішніх обставин" добачає небезпеку такого компромісу, якщо б ці „теперішні обставини" змінилися і, наприклад, Москва наказала червономі припинити війну в Індокитаї. Чи й тоді були б важні заяви про те, що перед комуністами вже нікуди поступитися, і чи перед комуністическим сателітом Москви й надалі будуть закриті двері Об'єднаних Націй? Проте, не зважаючи на такі запити без відповідей, виступ державного секретаря Доллеса можна вважати приватним, як завжди потрібну пересторогу ворогам і задоволення приятелям.

В американському публічному житті настала одна цікава зміна: доведання на всі п'ять і способи говорючись тільки про мир, — тепер почалася публічна дискусія на тему війни. Виринула вона начебто несподівано і випадково: дебата на тему потреби її шкідливості обмеження конституційних прав президента З'єдинених Держав в ділячці укладання міжнародних договорів спонукала державного секретаря Дж. Ф. Доллеса до заяви, що президент все одно має право накласти негайну відплату агресорів, передбачаючи шойно пісяла доведення факту воєни „Нью Йорк Таймс" у своїм недільним додатку змістив спершу критичний щодо Дж. Ф. Доллеса голос Честера Веллеса, колишнього американського посла в Індії, після чого подав на своїх сторінках гостру репліку голови сенатської комісії з питань безпеки Республіканської більшості Сенату В. Ф. Нюленда, а в останньому своєму випуску 28 ц. м. дав велику статтю останнього державного секретаря з чітким прес. Трумана — Діна Ачесона. Цей останній ствердив на самому вступі в це в цьому році в ЗДА вестись загалом широка публічна дебата над американською закордонною політикою.

постанову на затвердження парламентів. Ту заяву Дж. Ф. Доллеса, яку він склав 12 січня ц. р., не лише поважають, але й поширяє сам президент, закликаючи, що треба б поставити перед воєнний і розстріляти такого президента, який чекав би щойно на рішення Конгресу, щоб настановити відплату в відношенні до агресора, тоді, як він такої негайливої відплати зажадала о доля нації. Політичний світ в самій Америці далеко поза нею наче стрепенується і втрачає свою звичайну апатію: він відчув у своїй заяві смертельно поважну погрозу, смертельно поважний натяк на війну, що в часах

учасної воєнної техніки, переплетя на перегонах щодо рішення, ініціативи й удару. А тому, що ті заяви збіглися чаровою з експериментальним побитим водневим бомби на острові Бікіні, з проголошенням військової допомоги Пакистанові, з приїздом до ЗДА шефа державного генерального штабу ген. Елі і прийняттям нового бюджету американського розбудови різних родів збройової зброї, — замесити всі професійні пафоси.

У широкому світі є два центри угодовецького руху у відношенні до Совітів і принципів пацифізму: Індія і Північний Неру та англійська армлетарна опозиція, себто Партія Праці („лейбуристи“), підшоховувана її лівим крилом т. зв. бівенітів. Навіть англійський блок лівих соціалістів Ненні і комуністів Тоджінетті, які теж французькі соціалісти й соціал - радикали, не грають такої ролі керівників міжнародного угодівства як червоною Москвою, як і не грають індійський Неру й англійський Бівен. Тому негайно заповіджено в англійській Палаті Громад два інтерпеляції лейбуристів: щоб Черчилль з'явився зустрітись з лівизагнером і Малінсониим в справі заборони живих і в найбільших війнах атомову водневу бомбу та всі інші подібні роди зброї, і щоб на відбуті заборонити всякі експериментальні вибухи з розбивання атомових ядер, бо такі вибухи небезпечні для людей і тварин у промірі собою миль.

Публічна дебата ведеться : добачас в цьому погрожуван
амій Америці. Між іншим : ня третьою світовою війною

Роман Степанович

Гарвардський університет видав в 1953 році книжку Самуеля Шарпа п. з. „Польща — білий орел на червоному полі” („Poland White Eagle On A Red Field”). Книжка має 338 стр. друку, опрацьована документально і оперта на десятках джерел. Розпочинається вона моттом: „Писання історії — це не складання кондололецій”.

Від самого початку Шарп вказує на те, що польський науковий світ у своїх працях керується більше патріотичним чуттям, а не поданням об'єктивної правди, що повинно бути аксіомою для кожної науки. Він доказує, що з польських статистичних даних до 1939 року ніхто не міг ніколи довідатися об'єктивної правди, бо поляки тенденційно обдурювали і себе і всіх тих, що цікавилися цією справою. Тож не диво, що чужий світ був змушений шукати потрібних даних деінде, а в першу чергу слідував за статистичними даними національних меншин у Польщі. Тим часом, поляки для затемнення національних проблем, що їх мала Польща від початку й до кінця, виводили різного роду назви для національних меншин, стараючися тим способом збільшити число польської національності. Так, між іншим, постав у Польщі „науковий” поділ українців на: русинів, українців, польських греко-католиків, православних і навіть „гуцулів”. Не зважаючи на таку парцеляцію, було всім відомо у Польщі й поза Польщею, що на т. зв. „польській” території було понад 7 млн. українців. Те саме діялося та-

сновок:

1. Польська справа ззовсім безнадійною, бо Польща була і буде географічно положеною між Росією і Німеччиною, тобто між відвічними воєнними програми, і що так, як на практиці тисачоліт Польща завжди знаходилася між російським молотом і німецьким кваломом, так надалі залишиться в такому самому положенні. Через те саме вона не може вдержатися, бо не має сил, отже й немає рації її існування, ані можливості вдержати її, ані державу. Шарп не подає ніякої розв'язки. Він тільки вказує на те, що Польща не може провадити нейтральної політики і через те не може йти ані з одною, ані з другою стороною, тобто ані з Німеччиною, ані з Росією. „Майбутність Польщі безнадійна, отже, пощо ж в такому разі займатися нею, допомагати їй або воювати за неї?”

2. Америка може дати милостиню або сказати своє добре слово про те, що Польща є „нахненним народом”. Міг собі президент Вільсон або Рузвельт говорити компліменти на адресу Польщі, могли жі можуть собі деякі сенатори чи конгресмени й заплатити в Палаті Репрезентантів над хмарочосом Польщі

і з цього боку заявляв, що кожне повторення Корейської, себто льокальної, війни ренебує у світі, хоч яке прикре ї коштовне, було б ліпше, як нова глобальна війна.

Стаття Ачесона знайшла вже різкий відгук у пресі, прихильний теперішній адміністрації і політиці Доллеса. Ця преса виразно обвинувачує Ачесона в маскованому угодівстві щодо комуністів і ставити його на одну дошку з лівими англійськими лебубристами. „Нью Йорк Ворлд Телеграм енд Сан" закінчує свою репліку Ачесонові гнівним звертанням, що Ачесон, мовляв, нічого не навчився за два останні роки свого перебування остеронь державних справ.

Уся ця дискусія актуалізує знову міжнародну проблему на терені З'єднаних Держав. Рішення Президента, щоб спонукати до війни в найширших масах народу відомості про Індіо - Китай, щоб американці знали, як тісно в'яжеться тамшня війна з життєвими інтересами Америки, підсилює таку публічну дискусію в Америці, яка — слава Богу — вийшла за межі вічних фраз про мир, які тільки приспівали чужинцям широким мас.

Нахте-леймон Ковалів

(Великісні роздумування)

Нині вже йде четвертий тиждень Великого посту. Увесь християнський світ готується до великого свята Воскресення Христового. В усіх церквах відправляються постові відправи, піднімаються спеціальні великопісні молитви.

Але, крім того, період Великого Посту — це період роздумування людини над тим, що вона зробила доброго і покаяння в тому, що вона зробила злого. Свята Церква протягає людині руку допомоги, щоб через сповідь людина могла очиститись від гріха. Людина часто не помічає того, що вона має на своєму сумлінні, але через це саме сумління людини відчуває потребу висловитись на святій сповіді і знайти тут відраду і спокій для душі.

Покаяння не тільки обле-
гшує душу, воно скріплює ду-
шу людини в далішій бо-
ротьбі з гріхом, з диявольсь-
кою спокусою, яка випро-
бувала Самого Христа і яка
випробовує кожного з нас на
терністому шляху нашого
життя. Христос стійко пере-
ніс диявольську спокусу, про-
гнавши від Себе диявола, на-
жучи: „Вийди від Мене, са-
тано“.

Вся та спокуса, ті обіцянки, що їх диявол ставив перед Христом саме в той час, коли Його людська природа намагалася від голоду, — все це мало тимчасовий характер. Христос не пішов на оті суги земні принади, бо Він Своєю створіння, людина повинна час від часу перевіряти себе, роздумувати над тим, чи виправдує вона* своє призначення, чи живе вона так, як призначено їй жити, жити на славу Бога в мірі, любові і справедливості!

Такий закон людського життя. Саме заради цього закону й прийшов на землю Син Божий, Ісус Христос. Він жив на землі: учив людей, як

Людина має в собі частку

Порушення цього закону виводить людину з рівноваги життя й кидає часто її в привру, якщо вона через покаяння не усвідомить своїх злих учинків і не стане на шлях праведного життя. Так *скоотились* в привру ті люди, що потоптали ногами Божий закон життя, що відійшли від Бога й віддалися в руки дияволові.

не зараховувати Косцюшка, ані Пуласского до плеяди найважливіших борців за вільність ЗДА, як це думають поляки, але вважає це за звичайний еміграційний припадок. (ст. 256). Далі він твердить, що більшість поляків — це несерйозні романтики, що хотіли б бачити „моцарстову” Польщу від Чорного моря до Балтійського, і

Людино, брате! Заглянь в свою душу, усвідом свої гріхи перед Богом. Спрямуй своє серце до Спасителя нашого Ісуса Христа, сповідаючись перед Ним всі свої гріхи, всі свої немочі! Нехай очиститься і укріплиться дух твій, і ти спасений будеш навіки і ввічливо.

шляхетного члена родини Ніканівських, органіста Андрія Н. Вн працював при костелі Домініканів у Кракові, де по-лікав.

мер 1655 року. Він студював у Римі в найбільшого органіста всіх часів і композитора, реформатора toccati та фучи, Джіроламо Фрескобалді (1583-1643), одного з трьох узаємних геніїв вчасного ба-
зюкка (другі два: Джованні Габріелі (1557-1612) з Венеції, засновник принципу інструментації та композитор великогохоральної музики і Лавдіо Монтеверді (1567-1634).

643), перший великий оперний композитор та реформатор в новітньому мадригалі, що працював у Мантуї та Венеції). Факт праці Никанківського в Кракові не говорить про нього, як поляка, бо я в дитинстві, відвідуючи зі своїм батьком о. Пшечурського в Тарнаві (українське село, на острові серед польського моря коло Ляньцута), сидів свідомим українцем, добрим знайомим в костелі в Ляньцуті за органом, під час яко-

Висше згадане є доказом, що маємо недослідженими цілі голіття історії української музики, яку починаємо пізнати від Андрія Нижанківського, композитором середнього барока, Миколою Дилецьким (1630-1690). Не маємо агаго відомостей про Березовського — Вортнянського а Веделя, ровесників Мопар-

ти. А це мало б велике значення в оцінці розвитку композиторської творчості Лисенка.

Думаю, що розпочата історія життя Нержанківського, а мною додані причиники до розвитку його музичної індивідуальності можуть спонукати українських музик та приятелів додати інші відомості.

(Кінець)

Роман Придаткевич

(4)

«Можливо, що вдається медіатистів до Праги, який асистент або лектор ормні і контрапункту до якого університету, тоді скажу тобі, що буду працювати там (на буді!) лише стільки, щоб не вийти, а візьмусь фест за комедією! А якби прийшлося брати посаду як бельє, то так само! — з тою риницею, що тоді ждала б не довга й мольна доротадидактизму, що безречно тяжко відбилось б моім музичуванню. Одно, о сказав я собі на цей видок: на всякі „рутески“ бави не піду аби мене понали! Хай сьочать і гвалуть, що я „не працюю для спільності“, але я собі з нього нічого не буду робити! Вийду в партитури, а вони і нехай, про мене, карки утять! Пробу я вже зробив го року: не грав на жоді концерті (на Шевченківім тільки Бережницько, якому Шумьгоф відмовив останній хвилі). Люди кадили, але „іх білі штандарт“ — і добре було! Так це зробило і тепер, бо опис

ля мене не будуть судити після того, скільки я намучився з концертами, тільки після того, що, як і скільки я написав. А писати хотів би я! Тільки треба би мені показати, як писати! Тут у Відні, аби і мав я защо, не лишився б за ніщо в світі! Ти подумай лише: мене „Композиціонс-шілсра“ Маркс лишень раз за цілий рік спитав, що я пишу!!! А „наука“ у нас виглядала так: „Кіндер, шрайбте вас!“ — але що і як — не сказав! Отже, писав кожний, що йому здумалось, або нічого, як і більшість колегів!!! — І це називалось „наука композиції“!!!

Часом, то такий жаль мене вхопить, що я цілий рік не музикував, що, бігме, плакати хочеться. Тоді подивляю Тебе за те, що Ти пірвав з всякими „предразсудками“ і пішов за музикою, ломлячись по дорозі, що Тобі перешкождало.

Що Ти хочеш робити в Америці? Я мав туди їхати ще восени минулого року як диригент свіжоскладеного театру в Джерсей Сіті коло Нью Йорку та, на щастя, не

поїхав!.. Чи я поїду туди — це знати! (ще напередиди до другої світової війни Несторова дядина і Іван Кустодієв робили заходи, щоб його і сім'ю спровадити до Америки, Р. П.). Як тут не буде до роботи, тоді поїду туди, але перед тим мусів би я ще рік року повчитись фортеляну у Любкин (Колесси —

П.) щоб хотів в кінці жити
огти!!!

Як Ти стоїш зі скрипкою
спер? Чи нагонив те, що
кратив на війні? Чи пішов
перед? Що навчився з тео-
рії? Чи пишеш що? Відпо-
вдиж на всі ті питання! Це
налеко цікавіше як числення
скільки разів" Ти писав до
мене, а я „до Тебе“...

З політиків нема нічого!
Тут всі ждуть на паспорт до
Краю, бо у Відні сидіти не-
можливо, а тепер місто
страшно дороге!!! - Велику
часть нашого неуспіху і те-
перішньої (годи) прочитати
Р. П.) хрунудли в краю ма-
ємо до завданням тій обста-
вини, що всі кращі елементи
сидять за кордоном!.. Я ду-

Я задумую тепер писати
орґанічніші варіанти і сона-
ри. Та заки до того возьмусь,
пишу ще багато перегризи-
ти бібули"... покищо не мо-
жу. Журба за існування Ість
мене. А й в хаті не така ат-
мосфера, яка потрібна для
орґанічної праці. Біда примуси-
ла нас ще в січні спровади-
ти до тестів, — решту до-
давай собі сам, плюс обста-
новки, що підприємство тестів
спраховувало, а галицьких
вряд зізківдований!... Тому
який найперша мрія: геть
відісї! Мецька також! Тіль-
ки вона ще хоче до того
ласне помешкання. Ні я, ні
мецька нічого не пишем!
Га! — Ты питав за пере-
дач! „Мойсел". С цілий пре-

вин, які кожний новий емігрант переживав, але старання про приїзд моєї дружини, складні американські обставини, в яких мені було тяжко визнатися, пропозиції посад, які я чомусь відкинув, різні обліки кар'єри не мали жадного значення — не дали мені можливостей продовжувати з Нестором Нижанківським зв'язку.

Нам бракувало Рідного Краю, однак Україну, підставу нашого мистецького розвитку ми будували у власних серцях і серцях великого числа американсько-українських патріотів. Ми скоро завважили, що зробили великий поступи вперед.

Роблю собі якиди совісті, що я не нав'язав знову зв'язку.

Вже вліті 1924 р. я зіїшовся з Михайлом Гайворонським, і ми рішили заснувати для розвинення українських музичних талантів, за найнижчу оплату, музичну школу, українську консерваторію в Нью Йорку. Наших дітей, та їх батьків дурили на протязі багатьох років нечесні або малокompетентні вчителі і навіщо музичні школи. В противенстві до складної вдачі Нестора Ніжанківського, про що показують цитовані листи, вдача Михайла Гайворонського була зрівноважена і в його товаристві я почувався умовно комфортно та бадьорий. Я працював багато над скрипковим троєм та композицією. Ми обидва записалися до колумбійського університету для студій композиції у Сета Бінггана. Для мене це був щасливий початок. Так як я в Європі мало що написав, цей американець умів відістати з мене декілька більших творів. Гайворонський мав свої власні проблеми, і він також почув, що може розгорнути свій кри-

шляхетного члена родини Нижанківських, органіста Андрія Н. Він працював при костелі Домініканів у Кракові, де помер 1655 року. Він студював у Римі в найбільшого органіста всіх часів і композитора, реформатора токкати та фуги, Джіроляно Фрескобальді (1583-1643), одного з трьох музичних геніїв вчасного барока (другі два: Джованні Габріелі (1557-1612) з Венеції, засновник принципу інструменталізації та композитор багатохоральної музики і Клавдіо Монтеверді (1567-1643), перший великий оперовий композитор та реформатор у новітньому мадригалі, що працював у Мантуї та Венеції). Факт праці Нижанківського в Кракові не говорить про нього, як поляка, бо я вважити, відважуючи за свого батьком о. Пшемсьорського Тарнавці (українське село, що острів серед польського моря коло Ланьцута), сидів свідомим українцем, добрим органістом в костелі в Ланьцуті за органом, під час якоїсь вічнани.

Вище згадане є доказом, що нашою недослідженими цілі століття історії української музики, яку починаємо пізнішим від Андрія Нижанківського, композитором середнього барока, Миколою Дилецьким (1630-1690). Не маємо агад відомостей про Березовського — Вортнянського — Валерию, переселили до

та на Захід, а про працю інших діячів між згаданою трійцею і Дилецьким можемо тільки вичислити кілька імен.

Навіть життя батька української музики Миколи Лисенка не може бути задовільно висвітлене, у всіх його фазах. Можна навіть підозрівати виелиминування фактів (г.я. ст. 77 Української Музичної Спалщини, в примітці "Мало слідів" до статті Д. Ревуцького, Київська Державна Консерваторія, 1940 р.), про побут та студії Лисенка в 1870 роках в Петербурзі. Не маємо ані його листів, ані жадних споминів, які висвітлювали б відношення Лисенка до членів "Могучої Кучки". Тільки випадково знайдено слід, що Лисенко був студентом консерваторії у "мучикіста" Римського - Корсакова. Що він думав про тих музичних ентузіастів, які в той час сходилися в домі свідомого українця (по споминах Глинки) композитора Даргомижського, та про самого господара, ми можливо ніколи не будемо знати. А це мало б велике значення в оцінці розвитку композиторської творчості Лисенка.

Дуамо, що розпочата історія життя Нержанківських, в мною додані приичники до розвитку його музичної індивідуальності можуть спонукати українських музик та приятелів додати інші відомості.

Іванна Савицька

„ПРИМА АПРИЛІС”

(Спогад з перемиської дівочої гімназії)

Дем'яна першого квітня розгор-
та перед нами, молоденьким
дівчаткам, далекі думки
виглядали. Чогось ми там
вигадували! Зміняли класи, писали
гумористичні картки, нагнали
професорам води до чорниль-
ниці, обманували пульта крей-
дою, замикали фізкульту за-
лю і ховали ключі від неї в
каплиці, під престолом.

Та найбільшому витівкові було
покружувати справами так, щоб
відпаляти якнайбільше часу на
навчання. Пам'ятаю такий один
«прежа апріліс!», здається з 1931

переставлено і за-
ського, приїде у
ської мови, проф.
страх цілої гімна-
всіх нас відповіли
літучка класів. Не
півстудент. Усі в
позомови. Ми в
ському вниз, без по-
кати і непенні, що б
порозі гімназійно-
стояла Каля в чор-
линовий спідниця, т
кеті і в попелія з
лові, без претенсії
діл бороною на ву

року. В клясі від рана відчувалося неспокій. Відважніші піддали проськит на великій перерві непомітно вийти з будинку і пересидіти годину українського в парку. Що за чудовий, приманливий плян! На сорок вісім учениць не знайшлася ні одна, щоб запротестувала проти наміченої

Непомітно, по одній, ми вийшли бачиним виходом на вулицю там, усталившись в парку, вирушили на Зісюшка Зарок. Дисципліна порядку, якою ми підтримували на шляху, не збуджували в докльді до якого підозріння. В парку було

це холодно, весна ледь-ледь пробивалась до життя. Ми розсілися на кількох лавочках і почали жартувати. Але, о диво, нам не було весело, розмова не клеїлася, а кожні з нас почувала себе окремо винною. Наша совість обтяжена була не так невідповідним жартом, як радше думкою, про особу, про-

«Ін котрим ми вимірили першо-
класну вагітку.
Це була Марина Гринякова, до-
читальниця українського, довго-
літнього учка нашої класи,
щира приятелька молоді, добра
і сердечна для всіх. Як ніби ба-
гац її струнку постать, ясне, тен-
дентно-рожеве обличчя, при-
смакані, лагідні, сині очі, е-
лантні, з педантичною удерж-
кою сукулі і аристократичну хо-
вину. Гринякова, це було
оборонце в одній
з наших класів, і
помічниця і опущення
рухова похилилася
ми і тут і там по-
хилилася. Перере-
дос давника зривався
завантажувати і
дос в сторону кате-
залитом, що буде і
Тоді наша добра

винна буда/був копису

ду. Здається що не лише я в той час думала про неї, про неї думали всі. А що, як години

Марія Гринякова
сміхаючись сказала
ріліс'!

**САМ НЕ МОЖЛИВО ОБИТИСЬ БЕЗ ЗАБЕ
СЯ, А НАЙКРАЩЕ І НАЙПЕВНІШЕ ЗАБЕ
НЯ ДАСТЬ ВАМ**

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
11½ Вест 26 вул., Нью Йорк.

ПЛЕНАРНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
В суботу, 3-го квітня 1954 року, о 7 год.
в приміщенні УВАН у США відбудеться
ПЛЕНАРНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
Доповідь зробить проф. Юрій Шерех на
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА І Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ В АМЕРИЦІ
запрошують на лієнструвану світлинами доповідь
Д-р Інж. О. МАКАРА
на тему:

„Топографічна і нетопографічна фотограмметрія столітті“, яка відбудеться
В СУБОТУ, дня 3-го КВІТНЯ 1934 р., о год. 7
в домі Т-ва Українських Інженерів при 78 Ст.
New York City.
Просимо приділити точню.

МИХАЙЛА МІНСЬКОГО
Баритон
— та —
ДАРІЇ ГОРДИНСЬКОЇ - КАРАНОВИЧ
солю піанно й акомпанімент
БОФАЛО: Субота, 3-го квітня 1954 р. о год.
в залі **MAROGARI TEMPLE**, 1257 Genesee St.

ДИТРОПТ: Неділя, 4-го квітня 1954 р. о год.
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАР. ДОМУ (Mr.
Martin Ave.)

Допомогове Братство св. Володи
ВІДПІЛ 180 У Н. СОЮЗУ Д. НЮ ПО

відсвяткує свій

ЗЛОТИЙ 50 ЮВІЛ

в субботу, 8-го травня 1954, о год. 7
(SATURDAY, MAY 8, 1954)

в обох залах
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
(Stuyvesant Casino) 142 2nd Avenue

БЕНКЕТОМ ; ЗАБАВО

в долінний залі	в більший залі
о год. 7-й вечора	о год. 9-й вечора

Грає О. СНИГУР. У н р

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГолоШЕННЯ
Святочних побажань в „Свободу”
Адміністрація „Свободи” повідомляє, що в

зустріч загальним побажанням, пов'язаним з цимують, аніж окремим спадати збільшеного великодушності на оголошення традиційних святкових привітань. Ціна оголошення залишається така сама, попередніх роках: 2 долари за 5 рядків, та більша, повидно до величини оголошення. Треба сподіватися, загал нашого громадянства використас що наго; передати свої традиційні побажання та дати і знати своїм рідним, приятелям і знайомим написати даліших закутінках світу, куди наврод чл зиччя

шта занесла в таку вістку. Великий тираж „Своєї відповіді” зміст збільшеного святочного числа таким побажанням окремої вартості і значення шення святочних побажань, разом з грошовою можна надсилати найпізніше до 19-го квітня.

ПРАЦЯ

ПОТРЕБНО ЖИНКИ
до праці в Candy Store з малим
знанням англ. мови. Час праці
платня після умови. Голосити-
ся:
CANDY STORE
131 Avenue A, New York City

ПРАЦЯ
HELP WANTED—FEMALE

ОПЕРЕТОРКИ
Досвідчені в шитті суконок і
комплектного одягу. Можна за-
робити \$55 тижнево. Голосити-
ся:
RAY DRESS CO.
154 Baltic St., Brooklyn, N. Y.
(2 Block Court St.) Cross Town
Bus.

СЕКРЕТАРКА

Мусить бути досвідчена і гово-
рити по-англійськи. Стала пра-
ця, \$50 тижнево. Голосити-ся:
A. CHASKY
1402 Lexington Ave., N. Y. C.
(92nd & 93rd St.) AT 9-6242

ОПЕРЕТОРКИ

Досвідчені у шитті суконок
і комплектного одягу.
Стала праця, добра платня.
125-05 — 101st Avenue
Richmond Hill, L. I.

РОЗШУК

Пошукую Катерину ГРИЦІК
(Телефон) з дітьми Мислава-
ном (11 років) і Орест (4 роки).
Хто знає про їх місце перебу-
вання, прошу повідомити на
адресу:
WALTER HRYCIK
69 First Ave., New York 3, N. Y.

Пошукую ПЕТРА і МАКСИМА
КАПІЦЬКИХ зі Словобуд, пов.
Ярослав. Хто б знав про них,
або самі прошу з'явитися на
адресу:
STEPHEN ZELINKA
1033 E 95th St., Chicago 19, Ill.

Іван і Марія СТАДНИЧУК
пошукують Михайла ПУРКА
і його дружину в старшому ві-
ці. Правдоподібно перебува-
ють в стеці Пенсильнії. Хто
знає про них або вони самі
прошу писати на адресу:
JAN STADNITSCHUK
Eastport, Box 743, Long Island,
New York

FOR SALE

DELICATESSEN — Newark, N. J.
1300 тижнево, дуже добрий біз-
нес, заморожені харчі — овочі.
Власник мусить залишити біз-
нес.
132 Roseville Ave., Newark 7, N. J.
Humboldt 2-8911

ДРІВНИ ОГОЛОШЕННЯ

УКРАЇНСКА ФАБРИКА
матраців "студіо кохачів"
Виготовляємо покривала на
матраці.
M. KOCHMAN
67 Wagner Pl., Irvington, N. J.
Call ES 2-5197

**ВАМ НЕ МОЖЛИВО ОВІ-
ТИСЬ ВЕЗ ЗАВЕЗПЕЧЕННЯ,
А НАЙКРАЩЕ І НАПІВЕННІ-
ШЕ ЗАВЕЗПЕЧЕННЯ ДАСТЬ
ВАМ УКРАЇНСЬКИЙ
НАРОДНИЙ СОЮЗ!**

В. Іс

„МАНДРУВАННЯ В КРАЇНУ ЗЕ-НА“
Ю. Б. МАРГОЛІНА

(Видання імені Чехова. Нью-Йорк. 1952.)

(Продовження)

„У табір з тільки одна по-
сада, що займається переваж-
но жидками: це — „ларечни-
ки“, цебто табірні гандлярі.
„Ларек“ — це пошукатися з
переховуваних продуктів,
звідки вони видаються на
кухню і стрільцям ВОР'и.
„Ларек“ — це ті екстра-про-
дукти, які „підкидаються“ на
табірну кухню для продажу зе-
ка „за комерційний розраху-
нок“, як свого роду премія...
Продавалися там селідці і
бриндзи найгіршої якості, а
іноді дерев'яні ложки табір-
ної продукції та хліб, як до-
даток до пайка. Всі ларечни-
ки і продавці, яких я
знав в таборах, були жиди, бо
ця посада вимагала умового
обходження з товарами, ра-
хувати, розвешувати так, щоб
усі задоволені, включно з
начальством. Російські люди
на цій посаді зразу прокра-
дуться і одержуть новий тер-
мін. Ларечником-каптером не
може бути ні абсолютно чес-
на людина, ні без стримуван-
ня. Обох скрайностей не при-
пускає начальство, яке ви-
магає, щоб його годували ла-
речник і сам не попадався.
Через це ларечники часті-
ше бувають старі жиди, що в
гандлю „зіли зуби“. Російсь-
кі жиди тільки тоді добре жи-
ли із своїми співзакончени-
ми, коли могли їм заїмпопу-
вати своїм умінням себе три-
мати — хвастом, силою, ко-
ли вони були більш руські,
ніж жиди... „Антисемітські
випадки ніколи не каралися в
таборі, вони заглушувалися
начальством, якому не йшло
до голови затримку „свого“
русського чоловіка за те, що
він „не витримав“ (ст. 153).
Про склад „заклочених“
автор говорить (ст. 152-153)...
„Хто сидів за розтрату, що по
битовій статті, що за не-
обережне слово, але навіть і
ті, хто мав 58-у статтю, за
„контрреволюцію“ — також
не були політичними змовни-
ками, а уявляли собою пере-
сичений громадський елемент.
Ці люди належали до 15-ти
мільйонної маси совєтських
зе-ка, а ця маса у свою чергу,
уваляючи собою 90% населення
Росії. Можна було б в один
день звільнити всі ці мільйо-
ни і посадити замість них ін-
ші — з тим же правом і під-
ставою“.

Під час мандрівки на схід
за Урал у автора вивирає-
ся такий рефлекс: (ст. 170)
„Ми йшли на схід. Ми були
частинною совєтського краєви-
ду або російської давньої тра-
диції. Ми йшли громадою, як
сто літ перед нами йшли у
часи Миколи І-го, і залити-
ли себе, як це можливо, щоб
таке обертання в рабство со-
тен тисяч чужинців і мільйо-
нів власних громадян не ви-
кликати ні протесту, ні про-
тидії закордоном, як ніби ми
попали в руки дикунів у
Центральній Африці, або
гандлярів рабами в 17-му ві-
ці“.

Про амністію під час ні-
мецько-російської війни на ст.
186-187 читаємо: „Ми вже
давно перестали добуватися
змісту й логіки в поведінці
з нами. На волю, до Андерса,
йшли залеклі фашисти, польсь-
кі антисеміти, противники
уряду Сікорського. Ми — жи-
ди — демократи, яких роди-
ни ганюли в Гетто, затримували
без пояснень... Нам
не пояснили тайних мотивів
нашого затримання“. І далі на
ст. 198: „Ми звернулися
усо до прокуратора із Єрзе-
ва (центральних таборів),
коли він був у Крутіцях: „по-
чому нас не отпускають?“ —
Прокurator засміявся і відпо-
відав: „яні жиди, Сікорський
вас не хоче...“ Тоді автор по-
дав жалобу до начальника
Каргопольської табору і через місяць
одержав відповідь: „У відпо-
від на запитання з/к Марголіна
Ю. Б. раз'яснюється йому, що
він не підлягає амністії для
польських громадян, як осо-
ба непольської національності“.

Аж в таборі Крутіцях
(Каргопольський табір на
Уралі) автор зустрів земляка
з Катеринослава і познайо-
мився з українською культу-
рою. Про це він так розпо-
в'ядав на ст. 321-322-323: „Чо-
лов'як з синами тонкими губа-
ми, трупним оліївним ли-
цем, незначного віку, в
бушлаті з латками, по вигля-
ду коломан, як більшість з
інвалідів, сидів, скрутившись
і шептав: „Хто Ви?“ —
Звідки Ви знаєте Гомера?
Інвалід одкрив очі і дивився
на мене з іменитим здиву-
ванням. Познайомилися, роз-
мовилися і потім міцно подру-
жили“.

„Микола був для мене ціл-
ком новим чоловіком, із осо-
бливим світом. Це був украї-
нець, із Дніпропетровська, де
і провів юнацькі роки, коли
місто звалилося Катеринослав.
По факту — учитель українсь-
кої мови, по натурі — м'який
іричний і бібліофіл. У двох
кімнатах його самотньої квати-
ри на Первозванівській вулиці
було 2,000 книг. В совєтсь-
ких умовах таку приватну
бібліотеку міг мати лише ма-
нік або вчений, що все жит-
тя збирав книги. Микола було
40 років і єдиною страстю йо-
го життя була література. В
табір він попав за „націона-
лістичний ухил“. Під час од-
ної з безлічі ідеологічних час-
ток в Україні, пригадали йо-
му якусь друковану замітку“.

ПОДЯКА

Складаю сердечну подяку всім, Кривим, ближнім і
далішим Знайомим і всім тим, що взяли участь в похороні
бл. п. АНАСТАЗІЇ ДЗІВАК

Дякую всім тим, що зложили вінки і цвіти та жертви
на Службу Вожу.
Дякую о. пароху Андріюшків та о. Возняков за те,
що доложили всіх старших похоронної нашої надгробної
Дружини і Матері. Дякую всім за телеграми і вислові спів-
чуття.

чоловік ІВАН ДЗІВАК
сина — ВОЛОДИМИР
дочка — МАРТУСЯ

THESE FOLLOWED IN QUICK SUCCESSION CONTESTS IN
DAGGER AND SPEAR THROWING, FOOT AND CHARIOT
RACES, AND IN THE LOGS GREAT SUMS WERE LOST
AND WON ON EVERY EVENT.

Швидко відбувалися одні
за одними змагання на ки-
нкалах, у киданні списом,
піші перегони і на колісницях.

В льюжах тим часом програва-
ли й витравляли великі суми
на кожній тоці.
Після того почалася смер-

літнього гніту, а як вільні
народи. Микола міг бути длі-
мим жидівсько-українського
зближення чи культурних
зв'язків. Але слід його затри-
мався в підземному царстві і
не знаю, чи він ще живий...
„У січні 1944 р. бригадир
Шульга, який шанував Ми-
колу, запропонував йому пра-
цю в магазині овочів. Ми-
кола без мене відмовився йти
на працю. Таким чином,
включили й мене в групу з
4-ох інвалідів: Шульга, Ми-
кола і Віловченко — три украї-
нці, а був четвертий“...
В післявоєнний автор зазначив
відважно, що в нашому демо-
кратичному світі не все га-
разд. Автор говорить: „То,
що я пережив у Совєтському
Союзі — с жахливий кошмар.
Моїм обов'язком і моїм пер-
шим рухом, по поверненні в
Європу було — дати звіт про
пережите і переказати крик
людей про поміч, які відраї-
ні від світу. Але тільки тут,
серед вільних людей Заходу,
я зрозумів усю глибину не-
щастя тих, що лишаються в
таборах. Вийшовши за коло-
ди дотри таборів, я зіткнувся
з кам'яною стіною, побудова-
ною малими душами й зрадо-
ю“.

„Я переконався, що в пев-
них колах, і саме в тих, яких
допомога потрібна у першу
чергу, — не хотять говорити
про деякі явища, що діються в
Совєтському Союзі. Це шо-
кує. Більше того, це компро-
мітує. Не один раз, а десять
разів, я почув, що виму-
вляють Совєтський Союз мо-
жуть лише вороги прогресу і
союзники реакції“.

„Ця книга писалася при
мовчаному і явному неодоб-
ренні мого оточення, і коли
б не особистий мій досвід і
сила переконання, який я зо-
бав'язаний п'яти табірним
рокам — можливо, що я підлі-
в би колективному впливові,
як то роблять інші учасники
„Змовчання“.
(Продовження буде).

Читайте українські книжки
і газети, бо часто читання
себе допросить, а просить —
не сила!

ЗБОРИ ВІДЛІВ УНС

ВІЛКО ВЕРЕ НА. — В-во
св. І. Хрестителя, відділ 223
повідомляє всіх своїх членів,
що збори відбудуться в не-
дільно, 4-го квітня, в паравіль-
ній залі заради по Св. Божий.
Масою важні справи, то-
му присутність всіх членів ко-
нечна. — Уряд.

ВУНСАКЕТ, Р. АП. — Т-во
І. Франка, відділ 241, повідо-
мляє всіх членів, що збори від-
будуться в суботу, 3-го квітня,
год. 3. попол., в залі при 74 Ге-
рсіс Евено. Обов'язком кожного
члена явитися на збори. —
Уряд.

Посмертні Згадки

МИХАЙЛО СЕГІН, член відді-
лу УНСОУ в Перт Амбей.
Н. Дж., помер по довгій не-
дузі 22-го березня 1954 р., в
64 році життя. Походив зі
Старого Самбора. Похований
в селі Олександрівка. По-
хований був у п'ятницю,
28-го березня з похоронного
заведення до Греко-Католиць-
кої Церкви Неп. Зас. Преч.
Діви Марії при уцелі Крест-
них, Знайомих і Членів Т-ва.
Тіло останки поховано на
Гр.-Кат. цвинтарі в Перт Ам-
бей, Н. Дж. — В. Н. П.
М. Чумер, секр.

ТЕОДОР ГРЕШУК, член відді-
лу УНСОУ в Нью-Йорку, Н.
Дж., помер для 25 березня
1954 р., по короткій недугі в
60-літній віці. Похоронений
похований з села Обидівка, пов.
Збараж, Галичина. Останки у
смітку дружини Марії.
М. Юріс, секр.

ТАРЗАН, ч. 3255. Малі шанси

THEN CAME FIGHTS TO THE DEATH BE-
TWEEN INDIVIDUALS--WARRIORS AND
FELONS, THE LATTER DRAWN BY LOT FROM
THE PADDOCK OF THE CONDEMNED.

MISCELLANEOUS

CHINCHILLAS
продаж зі страстою — 3 пари
високоякісних і випробува-
них самців. Тільки \$1,250 з
клубами а ішн. Клікати:
HUBBARD 7-6222 — N. J.

HOTEL ALBERT
10th St. at University Place
Attractive Newly-Furnished
Apartments—Singles—Doubles
Rooms with Bath \$12.50 & Up
Rooms with Private Bath \$16.00

ШЕНШІЛІ
Фурто майбутності.
Добрий вклад грошей.
Можна годувати зосиди. Дешеве
годування. Першопокісний і реєстр.
Пішіть за інформацією.
Black River Chinchillas
R. D. I., Mendham, N. J.
Mount Freedom 5-4154

SAVE DOLLARS
ON SUBSCRIPTIONS
Readers Digest — 8 Months \$1.00
Life — 78 Weeks \$7.87
Time — 78 Weeks \$6.87
All Magazines & Periodicals
at Extra Low Prices.
BANNER PUBLICATIONS
251 W 42 St New York City 36

ШЕНШІЛІ
НА ПРОДАЖ
ПО УМІРКОВАНИХ ЦІНАХ.

З огляду на переїзд за кіль-
ка тижнів на південь, помен-
шимо кількість наших періодич-
них звітів, всіх расових і
реєстрованих в Н.С.Б.А.
Ви маєте тепер нагоду розпо-
чати цей розвиваючийся до-
ходливий бізнес, або поліпшити
якість вашого теперішнього кон-
тингенту.
Смішно низькі ціни, починаю-
чи \$400 за пару. Не пропустіть
цей рідкий нагода. Клічте або
пішіть зараз!
ESMONT CHINCHILLA FARM
Lamington-Pottersville Road
Far Hills, N. J. P. O. Box 288
Telephone: Peapack 8-0882

ЖІНОЧА ФІЗИЧНІЯ
в добрій діяльності Нью-Йорку.
MODERNE
BEAUTY SALON
GEORGE and Paul —
JEAN а Паризка.

2744 BROADWAY.
p1r 105 нук. (1-й поверх)
MOnument 6-2809
UNiversity 4-8975

ОСЯГНІТЬ
фінансову незалежність.
Приступіть до цього перспек-
тивного бізнесу. Пішіть за ін-
формацією цілі і висоти прибут-
ку цього приємного бізнесу.
ANDES CHINCHILLA SALES
194 Route 17 — Paramus, N. J.
ORadell 8-6000

Шеншілі ліпшої якості.
Ресторан "Willard-George Sys-
tem Graded." Наука і поради
годування шеншілів даром. Прода-
ємо шеншілів власного кошу по
дуже приступним цінам.
BAVILVE CHINCHILLA FARM
Ask for Ben Hirsch
Box 208 — Toms River, N. J.
Tel.: Toms River 3-0391-M-2

Замість квітів на могилу

бл. п. о. **ТЕОФІЛА КАЛІНИЧА**
на допомогу залишеним складають 5 дол.
Михайлина і Мирон Мосори.

В першу річницю смерті

бл. п. судді **ВАСИЛЯ КЛИМКА**
відправився

ЗАУПОКИННЕ ВОГОСЛУЖЕННЯ з ПАНХІДОЮ
в суботу, 3-го квітня 1954 в Нью-Йорку в церкві св. Юрія
при 7-й вул., в год. 9-й рано, на яке запрошую Рідних,
Приятелів і Знайомих

дружина **ОЛЬГА**,
імена **ІЛЮБОВИ** — діти
ПОПІШКА — зять
і внучка **ЛЕСЯ**.

REAL ESTATE

КУРЧА ФАРМА на 3,000 кур-
рей. Вилізь Atlantic City, 8 ак-
рів. Модерний з вилізь 3-по-
верховий курник. Багато додат-
ків і полчок, 10-кімн. дам,
включаючи товар на \$26,000,
\$15,000 задоватку. Власник:
Anthony Goll, Pomona, New Jersey

BUHRE AVE. — PELHAM BAY
2 род. дім, містимість на 6 і 6,
олив. огрівання, 2 гаражі, 1 бл.
до школи, скелів і підземки.
Добрі умовини.

SCOVOTTI
1717 Crosby Ave., Bronx, N. Y.
TY 2-3711

South Jersey — Real Bargains
Фарми, відпочинкові доми
Бізнесові нагоди, послості.
Пішіть до нас Ваші вимоги.
J. J. ANGELO
Hammonton, N. J. Phone: 1100

SHERBURNE, N. Y. Route 80
122 1/2 акр. загосподарена фар-
ма, 2-род. дім, голова, ошора
110' довжини з різноманітної
машинерією, новий вилізь,
"barn cleaner." No. 2 ошора є на
машині, худобу, курник на
900 курей. Гарний "sugar bush."
Посадисток джерельної води.
Земля за \$1.10 в альфальфою
"Ranger" і "Ladino Clover." Мо-
же бути 60 шт. худоби, вклю-
чаючи молодий інвентар. Тепер
около 1000 фнт. денно молока.
Одна з найліпших фарм в око-
лиці Chenango. Фармерський
інвентар і машинерія. \$50,000.
Зимка до бабуть. Hiram Boice,
R. D. No. 2, Sherburne, N. Y.

BUSINESS OPPORTUNITY
ГОТЕЛЬ — 3 поверх, з цегли
будинок, 14 спалень, 2 ідальні,
кухня, вітальня, 4 кабін, га-
раж на 2 авто, 3 акри, бар, пов-
ний лансес. Відкритий тільки
рік при Route 9, Hudson, N. Y.
Ціна \$36,000. Гуртовий прихід
\$25,000 до \$30,000. Пішіть: D.
Bondarchuk, R.F.D. #1, Hudson,
N. Y., or call N.Y. DE 5-6744 or
Hudson 8-9149.

FT. TICONDEROGA, N. Y.
Умебляючий дім, 10 ft. від Lake
Champlain \$25,000 — готівки
\$8,000.
BIGGS — FOGARTY AGENCY
18 Forest Ave., Glen Cove, L. I.
Garden City 7-7849
abo Glen Cove 4-1988

PHYSICIAN
Знаменита нагода для загально-
практичного лікаря, "обре-
влятована канцелярія і дім на
продаж і центральне положен-
ня на Queens, 12 1/2 км. Наріж-
ний дім включаючи простірні
4 кімнати, ванну, цілковитий вилізь,
1 меблі, 6-кімн. мешкання і
2 1/2 комп. підвал. апар. гараж
на 2 авто і інше. Добрі умови-
ни. Клікати NE 9-8605 або
NA 9-1973 або писати: M-23 —
Rm. 830, 11 W. 42 St., N. Y. C.

Rooming House — 17 кімнат, всі
удосконалення, олив. пар. огрі-
вання, 3 лансес, огорожені
Гайвено, збудований на площі
100х125. Ждає \$32,000. За зу-
стріччю, пішіть або телеф.
William J. Gordon, посередник
71 Boonton Road, Mountain View,
N. J. Mt. View 8-1982.

DELICATESSEN —
LUNCHEONETTE
Повний вилізь: при головній
рухливій дорозі: Чудова нагода
для подружжя: \$3000, завдаток
продаж зі страстою.
Tel.: Mount Vernon 7-9728
After 6 p.m. Mount Vernon 7-6651

Книжка й газетис —
найнеобхідніші речі в дом:
культурної родини.

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
САМОХОД. МЕХАНІКІВ
І КУРСИ ІЗДІ

Посилайте до:
VALWORTH CO., Dept 153,
P. O. Box 92, Flatbush Sta.,
Brooklyn 26, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
САМОХОД. МЕХАНІКІВ
І КУРСИ ІЗДІ

Посилайте до:
VALWORTH CO., Dept 153,
P. O. Box 92, Flatbush Sta.,
Brooklyn 26, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
САМОХОД. МЕХАНІКІВ
І КУРСИ ІЗДІ

Посилайте до:
VALWORTH CO., Dept 153,
P. O. Box 92, Flatbush Sta.,
Brooklyn 26, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
САМОХОД. МЕХАНІКІВ
І КУРСИ ІЗДІ

Посилайте до:
VALWORTH CO., Dept 153,
P. O. Box 92, Flatbush Sta.,
Brooklyn 26, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
САМОХОД. МЕХАНІКІВ
І КУРСИ ІЗДІ

Посилайте до:
VALWORTH CO., Dept 153,
P. O. Box 92, Flatbush Sta.,
Brooklyn 26, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
САМОХОД. МЕХАНІКІВ
І КУРСИ ІЗДІ

Посилайте до:
VALWORTH CO., Dept 153,
P. O. Box 92, Flatbush Sta.,
Brooklyn 26, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
САМОХОД. МЕХАНІКІВ
І КУРСИ ІЗДІ

Посилайте до:
VALWORTH CO., Dept 153,
P. O. Box 92, Flatbush Sta.,
Brooklyn 26, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
САМОХОД. МЕХАНІКІВ
І КУРСИ ІЗДІ

Посилайте до:
VALWORTH CO., Dept 153,
P. O. Box 92, Flatbush Sta.,
Brooklyn 26, N. Y.

BAZAR

Miami, Florida
Масо кімнати до винайму.
Місячно або тижнево.
Пішіть або їдте просто до:
Mr. & Mrs. M. SZPAK
257 N. E. 17th Terrace, Miami 32,
Florida. — Phone 82-2692

FOR RENT
ДО ВІНАЙМУ НА
ЛІКАРСЬКУ КАНЦЕЛІЮ
64 E. 7th Street. 4 великі модер-
ні кімнати, надаються на біз-
несові бюро або професіоналі.
M. ROBBINS
111 Second Ave., New York City
AL 4-9806

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
УНСОУ!

СЕНСАЦІЙНА ВИПРОДАЖ
ЦЕН КУПОН ВАРТУЄ \$2.00
BALL PEN
14 K GOLD PLATED FILIGREE
Передіє, продавалось
по \$3.00

ТЕПЕР
ТІЛЬКИ
\$1.00

Виклад